



## Zbiór Orzeczeń

**Sprawa C-465/14**

**Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank  
przeciwko  
F. Wielandowi  
i  
H. Rothwanglowi**

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Centrale Raad van Beroep)

Odesłanie prejudycjalne — Artykuły 18 i 45 TFUE — Zabezpieczenie społeczne pracowników migrujących — Rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 — Artykuły 3 i 94 — Rozporządzenie (WE) nr 859/2003 — Artykuł 2 ust. 1 i 2 — Ubezpieczenie emerytalne oraz ubezpieczenie na wypadek śmierci — Byli marynarze będący obywatelami państwa trzeciego, które w 1995 r. przystąpiło do Unii Europejskiej — Wyłączenie prawa do świadczeń emerytalnych

Streszczenie – wyrok Trybunału (pierwsza izba) z dnia 27 października 2016 r.

1. *Zabezpieczenie społeczne — Pracownicy migrujący — Ubezpieczenie emerytalne — Okresy do uwzględnienia — Okres ubezpieczenia jakoby ukończonego, zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego, przez pracownika zagranicznego będącego obywatelem państwa członkowskiego, które przystąpiło do Unii Europejskiej po ukończeniu tego okresu. — Uregulowanie krajowe państwa członkowskiego nieuwzględniające tego okresu — Dopuszczalność*

*(rozporządzenie Rady nr 1408/71, art. 94 ust. 1, 2)*

2. *Obywatelstwo Unii — Swobodny przepływ osób — Pracownicy — Ograniczenia — Marynarz, który przez określony czas wchodził w skład załogi statku morskiego z portem macierzystym w państwie członkowskim i zamieszkiwał na pokładzie tego statku, niebędąc obywatelem państwa członkowskiego w omawianym okresie — Ustawodawstwo tego państwa członkowskiego wykluczające tego marynarza z ubezpieczenia emerytalnego — Dopuszczalność*

*(art. 18 TFUE, 45 TFUE)*

3. *Zabezpieczenie społeczne — Pracownicy migrujący — Uregulowania Unii — Podmiotowy zakres stosowania — Rozszerzenie na obywateli państw trzecich, którzy ze względu na swoje obywatelstwo nie korzystają z tych uregulowań — Pracownik najemny będący obywatelem państwa trzeciego w okresie zatrudnienia objętym ustawodawstwem państwa członkowskiego, lecz objęty zakresem stosowania art. 1 rozporządzenia nr 859/2003 w chwili składania wniosku o emeryturę — Uregulowanie tego państwa członkowskiego nieuwzględniające owego okresu do celów ustalenia uprawnień emerytalnych tego pracownika — Dopuszczalność*

*(rozporządzenie Rady nr 859/2003, art. 2 ust. 1, 2)*

1. Wykładni art. 94 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie, w wersji zmienionej i uaktualnionej rozporządzeniem nr 118/97, ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem nr 647/2005 należy dokonywać w ten sposób, że nie sprzeciwia się on uregulowaniu państwa członkowskiego, które nie uwzględnia, do celów ustalenia prawa do świadczeń emerytalnych, okresu ubezpieczenia jakoby ukończonego przez pracownika zagranicznego zgodnie z ustawodawstwem tego państwa, w sytuacji gdy państwo, którego ów pracownik jest obywatelem, przystąpiło do Unii Europejskiej po ukończeniu tego okresu.

Możliwość skutecznego powołania się przez wnioskodawcę na art. 94 ust. 2 rozporządzenia nr 1408/71 wymaga, aby ów wnioskodawca mógł wskazać ukończony okres ubezpieczenia oraz w danym wypadku okresy zatrudnienia lub zamieszkania ukończone zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego przed dniem 1 października 1972 r. lub – jeśli chodzi o państwa członkowskie, które przystąpiły do Unii po tej dacie – przed datą stosowania tego rozporządzenia na terytorium zainteresowanego państwa członkowskiego.

Jednakże wspomniane uregulowanie wyłączało pracownika z ubezpieczenia emerytalnego ze względu na to, że był obywatelem państwa trzeciego zamieszkałym na pokładzie statku morskiego, w skład załogi którego wchodził. Tego rodzaju wyłączenie, mimo że oparte na kryterium obywatelstwa, nie było zakazane przez prawo Unii w chwili zaistnienia rozpatrywanych okoliczności faktycznych, jako że państwo to nie było wówczas jeszcze członkiem Unii.

(zob. pkt 56, 64, 66; pkt 1 sentencji)

2. Wykładni art. 18 i 45 TFUE należy dokonywać w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one ustawodawstwu państwa członkowskiego, zgodnie z którym marynarz, który przez określony czas wchodził w skład załogi statku morskiego z portem macierzystym w tym państwie członkowskim i zamieszkiwał na jego pokładzie, jest wyłączony z ubezpieczenia emerytalnego za ten okres ze względu na to, że w owym okresie nie był obywatelem państwa członkowskiego.

W istocie z aktu przystąpienia państwa, którego marynarz jest obywatelem nie wynika żaden obowiązek dla innych państw członkowskich by traktować obywateli krajowych tak samo jak traktowali obywateli innych państw członkowskich przed przystąpieniem tych ostatnich do Unii.

(zob. pkt 71, 73; pkt 2 sentencji)

3. Wykładni art. 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia nr 859/2003 rozszerzającego przepisy rozporządzenia nr 1408/71 i rozporządzenia nr 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo, należy dokonywać w ten sposób, że nie sprzeciwia się on uregulowaniu państwa członkowskiego, zgodnie z którym okres zatrudnienia ukończony zgodnie z ustawodawstwem tego państwa członkowskiego przez pracownika najemnego, który nie był w tym okresie obywatelem państwa członkowskiego, ale który w chwili złożenia wniosku o emeryturę jest objęty zakresem stosowania art. 1 tego rozporządzenia, nie jest uwzględniany przez to państwo członkowskie do celów ustalenia uprawnień emerytalnych tego pracownika.

(zob. pkt 79; pkt 3 sentencji)